

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ Բաց Բաժնետիրական
Ընկերություն

31 դեկտեմբերի 2010թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտոր եզրակացություն	3
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	5
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի

Եզրակացություն

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի -ի բաժնետերերին և Խորհրդին.

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի՝ (այսուհետև «Բանկ») կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Բանկի տնօրինությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան պատրաստելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար: Այս պատասխանատվությունը ներառում է խաբեության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար անհրաժեշտ ներքին վերահսկողության համակարգի մշակումը, կիրառումը և պահպանումը, հաշվապահական հաշվառման համապատասխան քաղաքականության ընտրությունը և կիրառումը, ինչպես նաև տվյալ հանգամանքներում ողջամիտ հաշվապահական գնահատումների կատարումը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի հիման վրա եզրակացություն արտահայտել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այս ստանդարտները պահանջում են, որպեսզի մենք պահպանենք մասնագիտական վարքագծի կանոնները և աուդիտը պլանավորենք ու իրականացնենք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք ողջամիտ երաշխիք, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտը ներառում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցներ ձեռք բերելու նպատակով ընթացակարգերի իրականացումը: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է աուդիտորի դատողության վրա, ներառյալ խաբեության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկերը գնահատելիս աուդիտորն ուսումնասիրում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար անհրաժեշտ ներքին վերահսկողության համակարգը, տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, սակայն ոչ Բանկի

ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտը ներառում է կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության, տնօրինության կողմից կատարած հաշվապահական գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման գնահատումը:

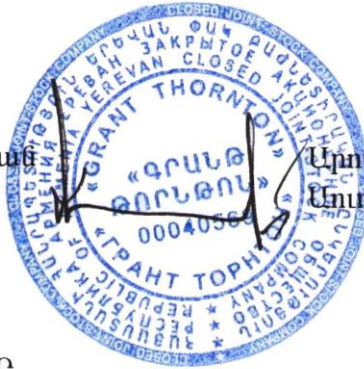
Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական եզրակացությունն արտահայտելու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Գագիկ Գյուլբուդյան
Տնօրեն/բաժնետեր

Արուսյակ Թեյլան
Աուդիտոր

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
22 մարտի 2011թ.
ք. Երևան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2010թ. դեկ.31-ին ավարտված տարվա համար	2009թ. դեկ.31-ին ավարտված տարվա համար
	Ծանոթ.		
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6	3,910,037	2,310,770
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	6	(1,575,686)	(1,001,842)
Ձուտ տոկոսային եկամուտներ		2,334,351	1,308,928
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	7	571,077	372,222
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	7	(144,519)	(99,717)
Ձուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ		426,558	272,505
Ձուտ առևտրային եկամուտ	8	582,841	310,285
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից զուտ շահույթ		57,064	63,378
Այլ եկամուտներ	9	139,779	21,783
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	10	(119,736)	(58,063)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	11	(915,146)	(704,880)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	19	(200,531)	(158,289)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	20	(8,655)	(8,068)
Այլ ծախսեր	12	(696,910)	(583,016)
Շահույթ մինչև հարկում		1,599,615	464,563
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(320,441)	(99,147)
Տարվա շահույթ		1,279,174	365,416
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ		120,926	154,786
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցված զուտ օգուտ		(105,426)	(99,643)
Այլ համապարփակ եկամուտին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ		(3,100)	(16,175)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ առանց հարկերի		12,400	38,968
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		1,291,574	404,384
Մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ			
Բազային	14	1.1	0.3

8-ից 60 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ		2010թ. դեկ. 31-ի դրությամբ	2009թ. դեկ. 31-ի դրությամբ
	Ծանոթ.		
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	15	19,974,958	16,268,959
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16	10,315,512	4,721,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	17	25,264,384	16,096,190
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	18	5,082,047	4,923,181
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով		-	11,797
Հիմնական միջոցներ	19	1,709,084	1,153,515
Ոչ նյութական ակտիվներ	20	154,504	46,407
Այլ ակտիվներ	21	448,057	244,708
		62,948,546	43,466,009
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԵՏԻՎՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	7,520,685	9,412,771
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	44,403,852	25,725,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	24	250,274	250,205
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		231,439	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	8,582	6,172
Այլ պարտավորություններ	25	273,154	122,219
		52,687,986	35,517,023
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	5,962,005	5,362,005
Էմիսիոն եկամուտ		1,186,001	766,001
Գլխավոր պահուստ		320,000	300,000
Այլ պահուստներ		77,100	64,700
Չբաշխված շահույթ		2,715,454	1,456,280
		10,260,560	7,948,986
		62,948,546	43,466,009

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներկայացված 3-ից 60 էջերում ստորագրվել են Բանկի վարչության նախագահի և գլխավոր հաշվապահի կողմից 2011թ. մարտի 22-ին:

8-ից 60 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Եմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 01.01.2009թ. դրությամբ	5,362,005	766,001	270,000	25,732	1,120,864	7,544,602
Հատկացում պահուստին	-	-	30,000	-	(30,000)	-
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	-	-	30,000	-	(30,000)	-
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	365,416	365,416
<i>Այլ համապարփակ եկամուտ</i>						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	154,786	-	154,786
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցած զուտ օգուտ	-	-	-	(99,643)	-	(99,643)
Այլ համապարփակ եկամուտին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(16,175)	-	(16,175)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	38,968	365,416	404,384
Հաշվեկշիռը 31.12.09թ. դրությամբ	<u>5,362,005</u>	<u>766,001</u>	<u>300,000</u>	<u>64,700</u>	<u>1,456,280</u>	<u>7,948,986</u>

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնա- հատման պահուստ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Հաշվեկշիռը 01.01.2010թ. դրությամբ	5,362,005	766,001	300,000	64,700	1,456,280	7,948,986
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում	600,000	420,000	-	-	-	1,020,000
Հատկացում պահուստին	-	-	20,000	-	(20,000)	-
Սեփականատերերի հետ գործարքներ	600,000	420,000	20,000	-	(20,000)	1,020,000
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,279,174	1,279,174
<i>Այլ համապարփակ եկամուտ</i>						
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակված զուտ օգուտ	-	-	-	120,926	-	120,926
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրացումից ֆինանսական արդյունքին փոխանցած զուտ օգուտ	-	-	-	(105,426)	-	(105,426)
Այլ համապարփակ եկամուտին վերաբերող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	(3,100)	-	(3,100)
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	12,400	1,279,174	1,291,574
Հաշվեկշիռը 31.12.10թ. դրությամբ	5,962,005	1,186,001	320,000	77,100	2,715,454	10,260,560

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.10թ-ին ավարտված տարվա համար	31.12.09թ-ին ավարտված տարվա համար
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Շահույթ մինչև հարկումը	1,599,615	464,563
<i>Ճշգրտումներ</i>		
Ակտիվների հնարավոր կորուստների արժեզրկման ծախս	119,736	58,063
Մաշվածության և ամորտիզացիոն մասհանումներ	209,186	166,357
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	(1,345)	(130)
Ստացվելիք տոկոսներ	(90,795)	(93,966)
Վճարվելիք տոկոսներ	102,410	29,336
Ոչ ամերիային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ (օգուտ)/վնաս	(8,344)	45,727
Դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	1,930,463	669,950
<i>(Ավելացում)/նվազում գործառնական ակտիվներում</i>		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	368,426	(208,408)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,818,257)	(3,901,992)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(9,600,321)	(3,523,482)
Այլ ակտիվներ	253,229	(88,455)
<i>Ավելացում/նվազում գործառնական պարտավորություններում</i>		
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(5,219,740)	3,560,197
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	18,088,242	2,176,657
Այլ պարտավորություններ	204,678	8,936
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկը	206,720	(1,306,597)
Վճարված շահութահարկ	(77,895)	(228,303)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	128,825	(1,534,900)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Ներդրումային արժեթղթերի առք	(121,599)	(217,049)
Հիմնական միջոցների առք	(758,835)	(130,332)
Հիմնական միջոցների վաճառք	4,080	260
Ոչ նյութական ակտիվների առք	(116,752)	(728)
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	(993,106)	(347,849)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	1,020,000	-
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	-	250,000
Պարտքային արժեթղթերի մարում	-	(400,000)
Ֆինանս. կազմակերպ.-ից վարկերի ստացում	2,510,074	542,779
ՀՀ ԿԲ-ից վարկերի ստացում	920,800	-
Այլ երկարաժամկետ վարկեր	879,701	5,099,926
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	5,330,575	5,492,705
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ավելում	4,466,294	3,609,956
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	16,149,729	11,039,386
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(504,063)	1,500,387
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (ծանոթ. 15)	20,111,960	16,149,729

Լրացուցիչ տեղեկատվություն

Ստացված տոկոսներ	3,819,242	2,216,804
Վճարված տոկոսներ	(1,473,276)	(972,506)

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություններ

1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված «Հայկապ Բանկ» ՓԲԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 33 մասնաճյուղեր գտնվում են (ՀՀ տարբեր մարզերում և ԼՂՀ-ում): Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Պուշկինի 19:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Չնայած ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի կողմից իրականացված մի շարք կանխարգելիչ միջոցառումների, դեռևս առկա են անորոշություններ կապիտալի հասանելիության և ձեռք բերման արժեքի առումով՝ ինչպես Բանկի, այնպես էլ նրա հաճախորդների համար, և շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Բանկի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, դեկլարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հետևաբար, Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ճշգրտվել դրանց հնարավոր ազդեցությամբ:

3 Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են

Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՍՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՍՄԿ):

3.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված կամ պատմական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթը դա այն հինական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՍՄ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

3.4 Վերադասակարգում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

3.5 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն ընդունել է իր գործունեության համար համապատասխան և 2010թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանի համար կիրառելի նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի («ՀՀՍՄԽ») և ՀՀՍՄԽ-ի Հաշվետվությունների Մեկնաբանման Հանձնաժողովի («ՀՀՄՀ») կողմից: Այն ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք ունեցել են ազդեցություն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ներկայացված են ստորև.

ՖՀՍՄ 5 (Փոփոխություն) «Վաճառքի համար մատչելի ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատվող գործառնություններ»

Փոփոխությունը պարզաբանում է, որ ՖՀՍՄ 5 և այն ՖՀՍՄ-ները, որոնք հատկապես վերաբերում են վաճառքի համար մատչելի ոչ ընթացիկ ակտիվներին և ընդհատվող գործառնություններին, ներկայացնում են այդ ակտիվներին և գործառնություններին վերաբերող բոլոր բացահայտումները: ՖՀՍՄ 5 (Փոփոխություն)-ը կիրառվում է 2010թ. հունվարի 1-ից և այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՍՄ 8 (Փոփոխություն) «Գործառնական սեզմենտներ»

Փոփոխությունը պարզաբանում է, որ անհրաժեշտ է բացահայտել սեզմենտային ակտիվների չափը, միայն եթե այդ գումարը կանոնավոր կերպով տրամադրվում է հիմնական գործառնական որոշումներ կայացնող ղեկավարին: ՖՀՍՄ 8

(Փոփոխություն)-ը կիրառվում է հետընթաց՝ 2010թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՍՍ 7 (Փոփոխություն) «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն»

Փոփոխությունը մանրամասնորեն պարզաբանում է, որ որպես ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսք կարող է դասակարգվել միայն այն ծախսը, որի արդյունքում ակտիվ է ճանաչվում: ՀՀՍՍ 7 (Փոփոխություն) կիրառվում է հետընթաց՝ 2010թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՍՍ 17 (Փոփոխություն) «Վարձակալություն»

ՀՀՍՍ 17-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, որ, երբ վարձակալությունը ներառում է և՛ հող, և՛ շինություններ, կազմակերպությունը յուրաքանչյուր տարի դասակարգումը գնահատում է որպես ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն առանձին-առանձին՝ համաձայն ՀՀՍՍ 17 ստանդարտի 7-13 պարբերություններում նշված ընդհանուր դրույթների: ՀՀՍՍ 17 (Փոփոխություն) կիրառվում է հետընթաց՝ 2010թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

3.6 Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո առաջիկա ժամանակաշրջանում: Այս պահին ղեկավարության գնահատմամբ դրանց հնարավոր ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական չի կարող լինել:

ՀՀՍՍ 32 (Փոփոխություն) «Ֆինանսական գործիքներ-ներկայացում» – թողարկված իրավունքների դասակարգում:

Փոփոխությունը ճշգրտում է ՀՀՍՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ-ներկայացում»-ը սահմանելով, որ արտարժույթով արտահայտված կապիտալի գործիքների ձեռքբերման իրավունքները, օպցիոնները կամ վարանտները հանդիսանում են (ոչ ածանցյալ) սեփական կապիտալի գործիքներ այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն այդ իրավունքները, օպցիոնները կամ վարանտները տեղաբաշխում է առկա բաժնետերերի մեջ՝ իրենց բաժնեմասերի դասերին համապատասխան և համամասնորեն: Նախքան փոփոխությունը արտարժույթով արտահայտված իրավունքները չէին դասակարգվում որպես կապիտալի գործիքներ, այլ պահանջվում էր դրանք հաշվառել որպես ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ: ՖՀՍՍ 32 (Փոփոխություն)-ը կիրառվում է հետընթաց 2010թ. փետրվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանի համար:

ՖՀՍՍԿ (IFRIC)19. Ֆինանսական պարտավորությունների մարումը կապիտալի գործիքներով

Մեկնաբանությունը պարզաբանում է ընկերության կողմից հաշվապահական հաշվառման վարումն այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորության պայմանները վերաբանակցվում են և հանգեցնում են նրան, որ ընկերությունը թողարկում է կապիտալի

գործիքներ կազմակերպության կրեդիտորին՝ ֆինանսական պարտավորությունն ամբողջությամբ կամ մասամբ մարելու նպատակով: Այն պահանջում է, որպեսզի օգուտը կամ վնասը ճանաչվեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, որը չափվում է ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և թողարկված կապիտալ գործիքների իրական արժեքի տարբերությամբ: Եթե թողարկված կապիտալ գործիքների իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, ապա կապիտալի գործիքները պետք է չափվեն՝ մարված ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի չափով: Չի ակնկալվում, որ այս մեկնաբանության կիրառումը կազդի Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ 1 (փոփոխություն) Սահմանափակ ազատում համեմատելի ՖՀՄՄ 7-ից. Բացահայտումներ առաջին անգամ կիրառողների համար

ՖՀՄՄ 1-ում կատարված փոփոխությունը թույլ է տալիս այն առաջին անգամ կիրառողներին ազատվել այն համադրելիներից, որոնք հասանելի են նրանց, ովքեր արդեն օգտագործում են ՖՀՄՄ-ները՝ բարելավումներ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ բացահայտումներն (ՖՀՄՄ 7 փոփոխություններ) առաջին անգամ կիրառելիս: Ուժի մեջ է 2010թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄ 7 (փոփոխություններ) Ֆինանսական ակտիվների փոխանցում

Փոփոխության նպատակն է օգնել ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողներին գնահատելու ֆինանսական ակտիվների գծով բարդ փոխանցումների ռիսկայնությունը և այս ռիսկերի ազդեցությունը կազմակերպության ֆինանսական վիճակի վրա: Պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումները նախատեսված են տեղեկատվության տրամադրման համար, որոնք թույլ են տալիս օգտագործողներին՝

- Հասկանալ ոչ ամբողջապես ապաճանաչվող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի և դրա հետ կապված պարտավորության միջև հարաբերությունը
- Գնահատել ամբողջապես ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվներում հաշվետու կազմակերպության անընդհատ ներգրավվածության հետ կապված ռիսկերը և դրանց բնույթը

Այս փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2011թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 24 (վերափոխված) Կապակցված կողմերի բացահայտում

ՀՀՄՄ 24 (վերափոխված) ստանդարտը փոխարինում է 2003թ.-ին լույս տեսած ՀՀՄՄ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» ստանդարտին: Վերափոխված ստանդարտը պարզաբանում և պարզեցնում է կապակցված կողմերի սահմանումը և ազատում է կառավարության հետ կապված կազմակերպություններին բացահայտել կառավարության և կառավարության հետ կապված կազմակերպությունների հետ կատարված բոլոր գործառնությունների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը: Վերափոխված ՀՀՄՄ 24 ստանդարտը ուժի մեջ է մտնում 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղ կիրառումը, ամբողջական կամ մասնակի, թույլատրվում է:

ՖՀՄՄ 1 (փոփոխություն) Խիստ գնաճ և առաջին անգամ կիրառողների համար սահմանված ամսաթվերի հեռացում

ՀՀՄՄ-ն թողարկել է երկու սահմանափակ փոփոխություններ ՖՀՄՄ 1՝ «Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների առաջին անգամ կիրառում» նկատմամբ: Առաջին փոփոխության համաձայն ֆիքսված ամսաթվի դրույթը «2004թ. հունվարի 1» փոխարինվում է «ՖՀՄՄ-ներին անցման ամսաթվով», այդպիսով չպարտավորեցնելով առաջին անգամ ՖՀՄՄ-ներ կիրառող կազմակերպություններին վերահաշվարկել ՖՀՄՄ-ներին անցման ամսաթվին նախորդող ժամանակաշրջանում կատարված գործառնությունները: Երկրորդ փոփոխությունը տրամադրում է ցուցումներ, թե ինչպես տվյալ կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի ֆինանսական հաշվետվությունները՝ համաձայն ՖՀՄՄ-ների, այն ժամանակաշրջանից հետո, երբ կազմակերպությունն ի վիճակի չէր կիրառել ՖՀՄՄ-ները, քանի որ վերջինիս գործառնական արտարժույթը ենթակա էր խիստ գնաճի: Ուժի մեջ է մտնում 2011թ. հուլիսի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ 12 (փոփոխություն) Հինքում ընկած ակտիվների վերականգնում

ՀՀՄՄ-ն թողարկել է սահմանափակ շրջանակներում փոփոխություններ ՀՀՄՄ 12 «Շահութահարկի» նկատմամբ, որոնք կիրառելի են միայն այն դեպքում, երբ կազմակերպությունն ընտրում է իրական արժեքի մոդելը ՀՀՄՄ 40 «Ներդրումային գույք»-ում: Փոփոխությունները ներկայացնում են հերքելի ենթադրություն, որ նման հանգամանքներում ներդրումային գույքը ամբողջապես վերականգնվում է վաճառքի միջոցով: Ուժի մեջ է մտնում 2012թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՄՄԿ 14 (փոփոխություն) «Նվազագույն ֆինանսավորման պահանջի կանխավճար»՝ թողարկված 2009թ. նոյեմբերին

Փոփոխությունները ճշգրտում են ՖՀՄՄԿ 14-ի չկանխատեսված հետևանքը՝ «ՀՀՄՄ 19 – Սահմանափակում սահմանված հատուցումների ակտիվի նկատմամբ, նվազագույն ֆինանսավորման պահանջները և դրանց փոխազդեցությունը»: Առանց փոփոխությունների, կազմակերպություններին չի թույլատրվում նվազագույն ֆինանսավորմանն ուղղված որոշ կամավոր կանխավճարներ ճանաչել որպես ակտիվ: Սա չէր ենթադրվում այն ժամանակ, երբ թողարկվում էր ՖՀՄՄԿ 14-ը, իսկ փոփոխությունները լուծում են խնդիրը: Փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2011թ. հունվարի 1-ին սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամկետ կիրառումը թույլատրելի է: Փոփոխությունները պետք է կիրառվեն հետընթաց ամենավաղ համեմատական տարեկան ժամանակաշրջանի համար:

ՖՀՄՄ 9 Ֆինանսական գործիքներ

ՀՀՄՄ-ն նպատակ ունի փոխարինել ՀՀՄՄ 39 «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», ամբողջապես: Փոխարինող ստանդարտը (ՖՀՄՄ 9) թողարկվում է փուլերով: Մինչ այսօր, լույս են տեսել ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչման, դասակարգման, չափման և ապաճանաչման գլուխները: Այս գլուխներն ուժի մեջ են մտնում 2013թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Արժեզրկման մեթոդոլոգիայի և հեջավորման հաշվառման հետ կապված գլուխները դեռ մշակման փուլում են:

Ղեկավարությունը դեռ պետք է գնահատի այս փոփոխության հնարավոր ամբողջական ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Այնուամենայնիվ, սկզբնական գնահատումներն այն են, որ փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի՝ իր վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական ակտիվների հաշվառման վրա, քանի որ ՖՀՄՄ 9 թույլատրում է իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտների և վնասների ճանաչումը այլ համապարփակ եկամուտներում, միայն եթե դրանք վերաբերում են առևտրային նպատակներով չպահվող կապիտալի գործիքներում ներդրումներին:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային ներդրումների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ վնասը, օրինակ, կճանաչվի ուղղակիորեն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանում, օրինակ, Բանկը ճանաչել է նման 120,926 հազար ՀՀ դրամի օգուտը այլ համապարփակ եկամուտներում: Միաժամանակ, կլինեն ֆինանսական ակտիվների միայն երկու դասեր՝ չափվող միայն ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով:

Տարեկան բարեփոխումներ 2010թ. համար (ուժի մեջ է մտել 2010թ. հուլիսի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո)

ՀՀՍՄԽ-ն թողարկել է 2010 թվականի *ՖՀՄՄ բարեփոխումները*: Այս փոփոխությունների մեծ մասը ուժի մեջ են մտնում 2010թ. հուլիսի 1-ին կամ 2011թ. հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: 2010թ. բարեփոխումները փոփոխում են որոշ դրույթներ ՖՀՄՍ1, ՖՀՄՍ 3Վ, ՖՀՄՍ 7, ՀՀՄՍ1, ՀՀՄՍ 27, ՀՀՄՍ 34 և ՖՀՄՍՍԿ13-ում: Բանկի առաջնային գնահատումները ցույց են տալիս, որ 2010թ. փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների բացահայտման պահանջների, որոնք մեղմացնում են բացահայտման ենթակա հետևյալ պահանջները.

- ֆինանսական ակտիվների մնացորդային արժեքները, որոնք այլ կերպ կլինեին ժամկետանց կամ արժեզրկված, որոնց ժամկետները վերանայվել են
- վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների համար, որոնց մնացորդային գումարը լավագույնն է ներկայացնում վարկային ռիսկի առավելագույն չափը
- Ժամկետանց կամ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով վերցրած գրավների իրական արժեքի գնահատումը և նկարագրությունը

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

4.1 Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Տոկոսային եկամուտներ և ծախսեր

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ առևտրային նպատակներով պահվող կամ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Կոնխիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հինականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

4.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված վաճառքի համար մատչելի դրամային արժեթղթերի իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերությունների միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության գուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմ. 2010	31 դեկտեմ. 2009
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	363.44	377.89
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	481.16	542.23

4.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բառառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ ծախսերում:

4.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

4.6 Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ածանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ածանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ածանցյալ գործիքի փոփոխվում են նույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

- Այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային, եթե կապված ածանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես վարկերը կամ հաճախորդներին և բանկերին տրվող կանխավճարները, կամ պարտքային արժեթղթերի տեսքով թողարկված արժեթղթերը:
- Որոշ ներդրումներ, ինչպես օրինակ կապիտալի գործիքներում կատարված ներդրումները, որոնք փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային քաղաքականության համաձայն հաշվառվում են իրական արժեքով և կառավարչական անձնակազմին հաղորդվում են այդ արժեքով, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, և
- Ֆինանսական գործիքները, ինչպես պարտքային արժեթղթերը, որոնք պարունակում են մեկ կամ ավելի բաղադրիչ ածանցյալ գործիքներ, որոնք էականորեն ազդում են դրամական հոսքերի վրա, համարվում են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսային փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ գեղջված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

4.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի

կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն գգալի ֆինանսական դժվարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայնության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա:

Բանկը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար զեղչման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է: Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը:

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ:

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ:

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա: Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է

պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով:

Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ): Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար:

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հեռանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին: Եթե հաջորդող տարում, գնահատված արժեքկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեքկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեքկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով: Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին:

Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկը փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը: Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարաձգումների և վարկի մարման նոր պայմանների մասին համաձայնության: Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց: Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն: Վարկերը շարունակում են մնալ արժեքկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեքկրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեքկումից գումարների, կապիտալից վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեքկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեքկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

4.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

4.9 Ռեպո և հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես

պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեկշռում են հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.10 Որպես գրավ դրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է հաշվեկշռում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում հաշվեկշռում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Չուտ առևտրային եկամուտ» հոդվածում:

4.11 Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

4.12 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	30	3.3
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	1-5	20-100
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5	20-100

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով հետևյալ երկու ժամկետներից նվազագույնով. վարձակալման ժամկետ կամ հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետ: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

4.13 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 1 ից 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամաստեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

4.14 Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները դասակարգվում են վաճառքի համար պահվող, երբ հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման ոչ թե դրանց հետագա շահագործման, այլ վաճառքի միջոցով: Դրանց վաճառքը ենթադրվում է իրականացնել վաճառքի համար պահվող դասակարգումից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվները ճանաչվում են հաշվեկշռային արժեքի կամ իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսերը, նվազագույնով: Եթե վերջինս ավելի փոքր է, քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա ճանաչվում է արժեզրկումից կորուստ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Իրական արժեքի՝ հանած վաճառքից ծախսերը, հետագա ցանկացած աճ ճանաչվում է միայն տվյալ ակտիվի նախկինում արժեզրկված գումարների չափով:

4.15 Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած

գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

4.16 Կենսաթոշակներ

Բանկում, աշխատակիցների աշխատավարձի հիման վրա հաշվարկված որոշակի տոկոսը Հայաստանի Հանրապետության պետական կենսաթոշակային համակարգին փոխանցելուց բացի, այլ հատուկ կենսաթոշակային հիմնադրամ չի ձևավորվում: Նշված համակարգին հատկացումների հետ կապված ծախսերը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որին դրանք վերաբերվում են:

4.17 Ֆինանսական երաշխիքներ

Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխիքը տրամադրողը փոխհատուցի երաշխիքը ստացողին կոնկրետ պարտատպանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Նման ֆինանսական երաշխիքներ տրամադրվում են բանկերին, ֆինանսական և այլ կազմակերպություններին հաճախորդների վարկերը, օվերդրաֆտները և այլ բանկային գործիքները ապահովելու նպատակով:

Ֆինանսական երաշխիքները ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով «Այլ պարտավորություններ»-ում՝ որպես կոմիսիոն վճար: Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը յուրաքանչյուր երաշխավորության տակ պարտավորությունը չափում է ամորտիզացված վճարից և երաշխավորության արդյունքում առաջացած ցանկացած ֆինանսական պարտավորություն լուծելու համար անհրաժեշտ ելքերի լավագույն գնահատումից առավելագույնով:

4.18 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.19 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից

հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

4.20 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

4.21 Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասին հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները հատկորոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն բաղկացուցիչ մասերը, որոնք ներառված են ապրանքներ կամ ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ): Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ կայացնելու համար որոշում սեզմենտի վրա կիրառվող աղբյուրների վերաբերյալ և գնահատելու այդ ընթացքը, և որի մասով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

5 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ներդրումային արժեթղթերի դասակարգում

Բանկի ներդրումային արժեթղթերը ներառում են ՀՀ պետական և ոչ պետական պարտատոմսերը, ոչ պետական բաժնետոմսերը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը դասակարգում է արժեթղթերը որպես վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, որոնց իրական արժեքի ճշգրտումն իրականացվում է կապիտալում:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության

դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Վարկերի և այլ փոխառությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխառությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի վարկերի և փոխառությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես 27 ծանոթագրությունը:

Կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումների արժեզրկում

Բանկը համարում է կապիտալի գործիք հանդիսացող վաճառքի համար մատչելի ներդրումն արժեզրկված, երբ դրա իրական արժեքի նվազումը էական է կամ կրում է երկարատև բնույթ: Որոշելու համար էական է կամ երկարատև նվազումը՝ Բանկը կատարում է որոշակի դատողություններ: Այդ դատողությունները կատարելիս, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Բանկը հաշվի է առնում նաև բաժնետոմսերի գնի փոփոխականությունը: Բացի դրանից, արժեզրկումը հնարավոր է, երբ առկա են ապացույցներ, որ վատացել է ֆինանսական վիճակը տվյալ կազմակերպության, արդյունաբերության կամ ճյուղի, որտեղ կատարվել է ներդրումը, կատարվել են փոփոխություններ տեխնոլոգիաներում և գործառնական կամ ֆինանսական դրամական հոսքերում:

6 Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Վարկեր և փոխառություններ հաճախորդներին	3,208,544	2,008,469
Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթեր	330,735	232,913
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	68,710	41,365
Հակադարձ ռեպո գործառնություններ	295,270	25,195
Արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	6,778	2,828
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3,910,037	2,310,770

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հաճախորդների հաշիվներ	1,290,950	696,363
Ֆինանսական կազմակերպությունների հաշիվներ	241,635	215,333
Ռեպո գործառնություններ	2,688	43,248
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	25,068	35,416
Այլ տոկոսային ծախսեր	15,345	11,482
Ընդամենը տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	1,575,686	1,001,842

7 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Դրամարկղային գործառնություններ	93,465	77,758
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	301,747	146,336
Վճարային քարտերով գործառնություններ	129,456	88,691
Պետական և տեղական բյուջեի հետ հաշիվների սպասարկման գծով վճարներ	11,743	1,775
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	20,448	12,329
Այլ վճարներ և կոմիսիոն եկամուտներ	14,218	45,333
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	571,077	372,222

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հաշվարկային գործառնություններ/փոխանցումներ	29,503	32,578
Թղթակցային հաշիվների սպասարկում	8,138	13,291
Վճարային քարտերով գործառնություններ	97,697	52,188
Բորսայական ծառայություններ	1,748	1,562
Երաշխիքների գծով ծախսեր	7,368	-
Այլ ծախսեր	65	98
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	144,519	99,717

8 Ձուտ առևտրային եկամուտ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Արտարժութային գործարքներից զուտ եկամուտ	437,957	310,285
Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	144,884	-
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	582,841	310,285

9 Այլ եկամուտներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	23,524	7,292
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից եկամուտներ	106	-
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժութային փոխարկումներից զուտ օգուտ	8,344	-
Հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտ	1,345	130
Դուստր ընկերության լուծարումից օգուտներ (ծանոթագրություն 18)	88,908	-
Այլ եկամուտ	17,552	14,361
Ընդամենը այլ եկամուտներ	139,779	21,783

10 Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդների (ծանոթագրություն 17)	118,176	57,896
Այլ ակտիվներ (ծանոթագրություն 21)	1,560	167
Ընդամենը վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	119,736	58,063

11 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	824,615	632,145
Սոցիալական ապահովագրության վճարներ	90,531	72,735
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	915,146	704,880

12 Այլ ծախսեր

	2010	2009
Հազար ՀՀ դրամ		
Նյութական ակտիվների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	106,507	78,245
Գովազդի ծախսեր	62,761	37,629
Գործուղման ծախսեր	21,891	19,269
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	69,582	56,603
Վարձակալության գծով ծախսեր	134,294	98,904
Հարկեր, (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	70,080	56,450
Խորհրդատվական և այլ ծառայությունների գծով ծախսեր	20,789	10,000
Անվտանգության գծով ծախսեր	88,990	76,551
Ներկայացուցչական ծախսեր	23,060	18,961
Գրասենյակային ծախսեր	25,298	18,207
Վճարված տուգանքներ	337	1,765
Ինկասացիա	26,746	28,127
Պլաստիկ քարտերի գծով գործառնական ծախսեր	21,080	21,023
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից զուտ վնաս	-	45,727
Այլ ծախսեր	25,495	15,555
Ընդամենը այլ ծախսեր	696,910	583,016

13 Շահութահարկի գծով ծախս

	2010	2009
Հազար ՀՀ դրամ		
Ընթացիկ հարկ	321,131	104,158
Հետաձգված հարկ	(690)	(5,011)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	320,441	99,147

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2009թ.՝ 20%)։ ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև։ Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով։

Ստորև ներկայացվում է շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	2009	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	1,599,615		464,563	
Շահութահարկ 20% դրույքաչափով	319,923	20	92,913	20
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	(5,148)	(1)
Չնվազեցվող ծախսեր	2,187	-	2,237	-
Բացասական/(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(1,669)	-	9,145	2
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	320,441	20	99,147	21

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2009	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2010
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	17,644	9,876	-	27,520
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	17,644	9,876	-	27,520
Պայմանական պարտավորություններ	(6,216)	(4,977)	-	(11,193)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,425)	(4,209)	-	(5,634)
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	(16,175)	-	(3,100)	(19,275)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(23,816)	(9,186)	(3,100)	(36,102)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(6,172)	690	(3,100)	(8,582)

Հազար ՀՀ դրամ	2008	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2009
Կուտակված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	12,171	5,473	-	17,644
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	12,171	5,473	-	17,644
Պայմանական պարտավորություններ	(5,260)	(956)	-	(6,216)
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(1,919)	494	-	(1,425)
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	-	-	(16,175)	(16,175)
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն	(7,179)	(462)	(16,175)	(23,816)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	4,992	5,011	(16,175)	(6,172)

14 Սեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Տարվա շահույթ	1,279,174	365,416
Շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվ (հազար հատ)	1,139	1,072
Սեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը	1.1	0.3

15 Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,413,232	1,810,509
Կարճաժամկետ ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,001,863	-
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	8,455,974	13,986,135
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	19,871,069	15,796,644
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	103,889	472,315
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,974,958	16,268,959
Դրամական միջոցների հոսքերում ներառված կանխիկ դրամական միջոցներ և հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	19,871,069	15,796,644
Այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ (ծանոթ. 16)	240,891	353,085
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	20,111,960	16,149,729

Թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային որոշ միջոցների 8%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 12 %-ի չափով: Այդ միջոցները 31.12.10թ. դրությամբ կազմում են 3,661,255 հազար դրամ (31.12.09թ. դրությամբ՝ 2,608,669 հազար դրամ): Այդ միջոցների ելքագրումն արգելված չէ, սակայն պահուստավորման նվազագույն չափը չպահպանելը հանգեցնում է Կենտրոնական բանկի կողմից տույժերի կիրառման: Պարտադիր պահուստավորման միջոցների դիմաց Բանկը տոկոսներ չի ստանում:

Դեպոնացված գումարը ՀՀ ԿԲ-ում իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ:

16 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Թղթակցային հաշիվներ	240,891	353,085
Ներառվում է դրամական միջոցների հոսքեր մասին հաշվետվությունում	240,891	353,085
Վարկեր և ավանդներ	2,577,337	339,278
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	7,472,995	831,859
Այլ հաշիվներ	24,289	3,197,030
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,315,512	4,721,252

31.12.10թ. դրությամբ 134,535 հազար դրամ գումարով (56%) հաշիվները կենտրոնացված են երկու բանկերում, (2009թ. մեկ բանկում՝ 236,948 հազար դրամ (67%)):

31.12.10թ. դրությամբ վարկեր և ավանդներ տողում ներառված են Բանկի կողմից տրամադրված երաշխիքային գումարները 48,881 հազար դրամ գումարով MasterCard

վճարահաշվարկային համակարգով գործառնություններ իրականացնելու նպատակով (2009թ.՝ 47,194 հազար դրամ MasterCard վճարահաշվարկային համակարգով գործառնություններ իրականացնելու և 37,789 հազար դրամ գումարով Կոմերցբանկի կողմից Բանկի հաճախորդին երաշխիք տրամադրելու նպատակով):

2009թ. ընթացքում Բանկը ՀՀ բանկերին տրամադրել և միաժամանակ նրանցից ստացել է կարճաժամկետ ավանդներ տարբեր արժույթներով, որոնք ներառված են այլ հաշիվներում: 31.12.09թ. դրությամբ Բանկը տրամադրել է ավանդներ 8,041 հազար ԱՄՆ դոլար և 112,500 հազ. դրամ գումարներով, ինչի դիմաց ՀՀ նույն բանկերից ստացված ավանդները ներառված են 22 ծանոթագրությունում:

31.12.10թ. դրությամբ հակադարձ ռեպո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
ՀՀ ֆինանս. նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	7,502,048	7,472,995	861,335	831,859
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	7,502,048	7,472,995	861,335	831,859

17 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Վարկեր	25,064,711	16,075,816
Օվերդրաֆտ	467,938	206,728
Հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր	23,562	-
	25,556,211	16,282,544
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(291,827)	(186,354)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	25,264,384	16,096,190

31.12.10թ. դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերում և փոխատվություններում ներառված հաշվեգրված տոկոսները կազմում են 188,085 հազար դրամ (2009թ.՝ 136,790 հազար դրամ):

31.12.10թ. դրությամբ Բանկի կողմից թվով 15 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապված անձանց տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 6,342,254 հազար դրամ կամ համախառն վարկային պորտֆելի 25 %-ը (2009թ. 19 վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի ընդհանուր գումարը՝ 4,232,012 հազար դրամ կամ 26 %): Նշված վարկերի գծով արժեզրկումից պահուստները կազմում են 63,379 հազար դրամ (2009թ.՝ 42,320 հազար դրամ):

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Արդյունաբերություն	2,052,225	1,676,060
Գյուղատնտեսություն	57,949	76,073
Շինարարություն	1,170,961	630,210
Առևտուր	9,855,034	4,900,548
Տրանսպորտ	369,874	571,901
Ծառայություններ	2,402,537	2,167,103
Սպառողական	5,649,089	2,888,934
Հիփոթեքային	2,100,992	1,734,426
Այլ	1,897,550	1,637,289
	25,556,211	16,282,544
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխառությունների գծով	(291,827)	(186,354)
Ընդամենը վարկեր և փոխառություններ	25,264,384	16,096,190

Վարկերի և փոխառությունների գծով արժեզրկման պահուստի շարժն ըստ դասերի հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Տրանսպորտ	Ծառայություններ	Սպառողական	Հիփոթեքային	Այլ	Ընդամենը
2010թ. Հունվարի 1 դրությամբ	19,718	776	6,302	49,019	5,719	23,851	45,273	17,356	18,340	186,354
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	1,220	383	5,408	64,457	(2,020)	4,492	24,639	3,654	15,943	118,176
Դուրսգրում	-	-	-	(138)	-	(1,647)	(6,639)	-	(10,083)	(18,507)
Վերադարձ	-	-	-	-	-	-	4,516	-	1,288	5,804
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	20,938	1,159	11,710	113,338	3,699	26,696	67,789	21,010	25,488	291,827
Անհատական արժեզրկում	-	-	-	2,743	-	-	-	-	-	2,743
Խմբային արժեզրկում	20,938	1,159	11,710	110,595	3,699	26,696	67,789	21,010	25,488	289,084
	20,938	1,159	11,710	113,338	3,699	26,696	67,789	21,010	25,488	291,827
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զնահատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	-	-	-	46,025	-	-	-	-	-	46,025

Հազար ՀՀ դրամ	Արդյունա- բերություն	Գյուղատնտե- սություն	Շինարար- ություն	Առևտուր	Տրանս- պորտ	Ծառայու- թյուններ	Սպառող- ական	Հիփոթե- քային	Այլ	Ընդամենը
2009թ. Հունվարի 1 դրությամբ	18,552	986	5,172	33,387	1,715	7,614	35,438	15,222	10,846	128,932
Տարվա ծախս/(հակադարձում)	1,166	(210)	1,130	11,871	4,004	16,237	14,070	2,134	7,494	57,896
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	(9,226)	-	-	(9,226)
Վերադարձ	-	-	-	3,761	-	-	4,991	-	-	8,752
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>19,718</u>	<u>776</u>	<u>6,302</u>	<u>49,019</u>	<u>5,719</u>	<u>23,851</u>	<u>45,273</u>	<u>17,356</u>	<u>18,340</u>	<u>186,354</u>
Անհատական արժեզրկում	3,013	-	-	-	-	-	8,235	-	-	11,248
Խմբային արժեզրկում	16,705	776	6,302	49,019	5,719	23,851	37,038	17,356	18,340	175,106
	<u>19,718</u>	<u>776</u>	<u>6,302</u>	<u>49,019</u>	<u>5,719</u>	<u>23,851</u>	<u>45,273</u>	<u>17,356</u>	<u>18,340</u>	<u>186,354</u>
Անհատապես արժեզրկված վարկերի համախառն գումար (մինչև անհատապես զննհատված արժեզրկման պահուստներով զտելը)	<u>6,027</u>	-	-	-	-	-	8,235	-	-	<u>14,262</u>

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների ունի հետևյալ տեսքը.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Պետական ձեռնարկություններ	233,148	286,974
Մասնավոր ձեռնարկություններ	12,567,449	7,863,892
Ֆիզիկական անձիք	8,146,114	5,515,148
Անհատ ձեռնարկատերեր	4,609,500	2,616,530
	<u>25,556,211</u>	16,282,544
Արժեզրկումից պահուստներ վարկերի և փոխատվությունների գծով	(291,827)	(186,354)
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ	<u>25,264,384</u>	<u>16,096,190</u>

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերը ներկայացվում են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հիփոթեքային	2,100,992	1,734,426
Սպառողական	4,252,484	1,870,803
Ավտոմեքենաների ձեռքբերման	138,822	921,725
Այլ	1,653,816	988,194
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկեր	<u>8,146,114</u>	<u>5,515,148</u>

31.12.10թ. դրությամբ հակադարձ ռեսյո համաձայնագրերով գնված արժեթղթերի իրական արժեքը և տրամադրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը ներկայացվում է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը	Գրավի իրական արժեքը	Վարկի գումարը
Ֆինանսաների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	27,527	23,562	-	-
Ընդամենը հետգնման պայմանագրերով գնված արժեթղթեր	27,527	23,562	-	-

Ինչպես նշված է 29 ծանոթագրությունում, 31.12.10թ. և 31.12.09թ. դրությամբ վարկերի և փոխատվությունների գնահատված իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Տրամադրված վարկերի ժամկետային վերլուծությունը տես ծանոթագրություն 30-ում:

Վարկային պորտֆելին ներհատուկ վարկային, արժութային, իրացվելիության և տոկոսային ռիսկը բացահայտված է 31 ծանոթագրությունում: Փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է 28 ծանոթագրությունում:

18 Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Չգնանշվող ներդրումներ		
ՀՀ կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	18,068	2,030,847
ՀՀ ֆինանսաների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	5,062,637	2,802,166
ՀՀ կազմակերպությունների պարտքային արժեթղթեր	-	88,826
Այլ երկրների կազմակերպությունների բաժնետոմսեր	1,342	1,342
Ընդամենը ներդրումներ	5,082,047	4,923,181

Բոլոր պարտքային արժեթղթերն ունեն հաստատուն տոկոսներ.

Չգնանշվող վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, օգտագործելով գնահատման տեխնիկա՝ հիմնված տվյալ պահին գործող շուկայական տոկոսադրույքների վրա, որպես տվյալ ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի զեղչատոկոս:

Բոլոր չգնանշված վաճառքի համար մատչելի բաժնեմասային արժեթղթերը գրանցված են ինքնարժեքով, քանի որ իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել: Այս ներդրումների համար չկա գնանշվող շուկա: Բանկը նախատեսում է դրանք պահել երկար ժամկետով:

Վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերն ըստ արդյունավետ տոկոսադրույքների և ժամկետների ներառում են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	%	Ժամկետ	%	Ժամկետ
ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված արժեթղթեր	7.93%-15.1%	2011-2028	6,75%-13,9%	2010-2028
ՀՀ կազմակերպությունների պարտքային արժեթղթեր	-	-	10.5%	2010

2009թ. օգոստոսի 21-ին Բանկը կնքել էր բաժնեմասի առուվաճառքի պայմանագիր Իզմիրյան Հիմնադրամի հետ, համաձայն որի Բանկը ձեռք էր բերել Իզմիրյան Հիմնադրամին սեփականության իրավունքով պատկանող «Իզմիրյան-Եվրասիա Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն» ՍՊԸ-ի 100% բաժնեմասը ամբողջությամբ: Ներդրման ընդհանուր գումարը կազմել էր 5,355,558 ԱՄՆ դոլարին համարժեք 2,012,779 հազար դրամ: 2010 թ-ին, համաձայն ՀՀ ԿԲ-ի 26 փետրվար 2010թ-ի 050.0030. Ա. 26.02.10 որոշման ձեռք բերված կազմակերպությունը լուծարվել է և արդյունքում Բանկը ճանաչել է եկամուտ 88,908 հազար դրամի չափով (ծանոթագրություն 9):

19 Հիմնական միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Գրասենյակային սարքավորում	Կապիտալ ներդրումներ վարձակալված հիմնական միջոցների վրա	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
ՍԿՋՔՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ							
2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	707,507	428,933	51,255	169,878	79,784	36,212	1,473,569
Ավելացում	17,223	72,351	-	16,725	18,309	5,724	130,332
Օտարում	-	(11,555)	-	(35,074)	-	(762)	(47,391)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	724,730	489,729	51,255	151,529	98,093	41,174	1,556,510
Ավելացում	369,170	231,025	36,441	55,843	36,958	29,398	758,835
Օտարում	-	(4,385)	(17,561)	(1,350)	-	(334)	(23,630)
Վերադասակարգում	3,338	-	-	-	(3,338)	-	-
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,097,238	716,369	70,135	206,022	131,713	70,238	2,291,715
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ							
2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,307	142,260	14,695	94,438	13,974	9,293	291,967
Հատկացումներ	22,623	77,289	10,236	24,182	16,501	7,458	158,289
Օտարում	-	(11,542)	-	(34,957)	-	(762)	(47,261)
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,930	208,007	24,931	83,663	30,475	15,989	402,995
Հատկացումներ	29,103	104,370	11,878	24,384	18,616	12,180	200,531
Օտարում	-	(4,385)	(14,826)	(1,350)	-	(334)	(20,895)
Վերադասակարգում	996	-	-	-	(996)	-	-
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	70,029	307,992	21,983	106,697	48,095	27,835	582,631
Հաշվեկշռային արժեք 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,027,209	408,377	48,152	99,325	83,618	42,403	1,709,084
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	684,800	281,722	26,324	67,866	67,618	25,185	1,153,515
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	690,200	286,673	36,560	75,440	65,810	26,919	1,181,602

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

31 դեկտեմբեր 2010թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 147,566 հազար դրամ (2009թ.՝ 106,305 հազար դրամ):

Ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

31 դեկտեմբեր 2010թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ներդրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցների գումարը կազմում է 101,479 հազար դրամ (2009թ.՝ 70,089 հազար դրամ): Տվյալ սարքավորումները չեն ամորտիզացվում և դասակարգված են համաձայն իրենց դասերի:

20 Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	Արտոնագրեր	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	24,727	20,851	33,000	78,578
Ավելացում	-	728	-	728
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,727	21,579	33,000	79,306
Ավելացում	27,917	88,835	-	116,752
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	52,644	110,414	33,000	196,058
ԱՄՈՐՏԻՉԱՑԻԱ				
2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,356	6,850	9,625	24,831
Մասհանումներ	2,472	2,296	3,300	8,068
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,828	9,146	12,925	32,899
Մասհանումներ	2,139	3,216	3,300	8,655
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,967	12,362	16,225	41,554
ՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,677	98,052	16,775	154,504
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,899	12,433	20,075	46,407
2008թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,371	14,001	23,375	53,747

21 Այլ ակտիվներ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	169,670	87,098
Վճարահաշվարկային համակարգերով գործառնությունների ստացվելիք գումարներ	196,714	87,596
Այլ ակտիվներ	8,210	668
	374,594	175,362
Արժեզրկումից պահուստներ այլ ակտիվների գծով	(3,670)	(1,753)
	370,924	173,609
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	124	-
Պահեստ	31,561	25,651
Գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ	10,148	10,148
Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ	35,300	35,300
Այլ ակտիվներ		
Ընդամենը այլ ակտիվներ	448,057	244,708

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

Հազար ՀՀ դրամ	Ընդամենը
01 հունվար 2009	861
Տարվա ծախս	167
Վերադարձ	725
31 դեկտեմբեր 2009	1,753
Տարվա ծախս	1,560
Դուրս գրում	(9)
Վերադարձ	366
31 դեկտեմբեր 2010	3,670

22 Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
ՀՀ ԿԲ հաշիվներ, այդ թվում՝	1,632,827	708,810
Վարկեր	609,264	708,810
Ստորադաս փոխառություն	1,023,563	-
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	23,520	91,420
Այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ընթացիկ հաշիվներ	204,734	2,231,955
Վարկեր և ավանդներ ֆինանսական կազմակերպություններից	5,659,604	3,219,344
Այլ պարտավորություններ	-	3,161,242
Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,520,685	9,412,771

ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են նաև վարկեր ստացված Գերմանա-Հայկական հիմնադրամի կողմից «Հիփոթեքային վարկավորման ծրագրի» շրջանակներում:

Ֆինանսական կազմակերպություններից վարկերը և ավանդները ներառում են «Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից և «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» հիմնադրամից ստացված վարկերը:

Բոլոր ավանդները և վարկերն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ, «Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ» միջազգային կազմակերպությունից և «Եվրոպական Ֆոնդ Հարավային Եվրոպայի համար» հիմնադրամից ստացված վարկերը՝ փոփոխական տոկոսադրույք:

31.12.09թ դրությամբ այլ պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են Բանկի կողմից այլ բանկից ստացված ավանդներ 300 հազ. ԱՄՆ դոլար և 5,621 հազ. ԵՎԲԳ գումարներով, ինչի դիմաց տրամադրած ավանդները ներառված են 16 ծանոթագրությունում:

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2009թ. ոչինչ):

23 Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

2010

2009

ՀՀ կառավարությունԸնթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Վարկեր

14,766,225

5,151,409

6,354,645

5,447,930

21,120,870

10,599,339

Իրավաբանական անձինքԸնթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

7,185,231

5,433,902

3,276,127

1,677,411

10,461,358

7,111,313

Ֆիզիկական անձինքԸնթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ
Ժամկետային ավանդներ

3,620,371

4,265,929

9,201,253

3,749,075

12,821,624

8,015,004

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ**44,403,852**

25,725,656

Ավանդներն ունեն հաստատուն տոկոսադրույքներ:

ՀՀ կառավարության ընթացիկ հաշիվները իրենցից ներկայացնում են հաճախորդների կողմից ՀՀ մաքսային կոմիտեին փոխանցվելիք գումարներ:

ՀՀ կառավարության վարկերն իրենցից ներկայացնում են փոքր և միջին բիզնեսի ֆինանսավորման, սպառողական և այլ նպատակներով վարկավորում իրականացնելու համար ստացված վարկեր:

31 դեկտեմբեր 2010թ. դրությամբ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ընթացիկ ավանդներում ներառված են ավանդներ, որոնք հանդիսանում են ապահովածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների գծով 542,436 հազար դրամ գումարով (2009թ.՝ 322,701 հազար դրամ): Այդ ավանդների իրական արժեքը մոտ է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

31 դեկտեմբեր 2010թ. դրությամբ Բանկի ամենամեծ տաս հաճախորդների ներգրաված միջոցների ընդհանուր գումարը (ներառյալ փոխկապակցված անձինք, տես ծանոթ. 28) կազմում է 11,123,147 հազար դրամ (2009թ.՝ 7,298,780 հազար դրամ) կամ հաճախորդների ներգրաված միջոցների ընդհանուր գումարի 48% (2009թ.՝ 48%):

24 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազար ՀՀ դրամ

2010

2009

Պարտատոմսեր

250,274

250,205

Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր**250,274**

250,205

2009թ ընթացքում Բանկը թողարկել է արժեկտրոնային պարտատոմսեր 250,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով, տարեկան 10% տոկոսադրույքով և 18 ամիս մարման ժամկետով:

Տարվա ընթացքում բանկը հետ չի գնել իր կողմից թողարկված որևէ արժեթուղթ (2009թ.՝ ոչինչ):

Հաշվետու ժամականաշրջանում Բանկը չի ունեցել մայր գումարի, տոկոսների չվճարումներ կամ այլ խախտումներ (2009թ.՝ ոչինչ):

25 Այլ պարտավորություններ

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Վճարվելիք գումարներ	109,135	27,017
Պարտավորություններ հարկերի գծով՝ բացառությամբ շահութահարկի	64,377	31,047
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	99,642	64,155
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	273,154	122,219

26 Սեփական կապիտալ

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 5,962,005 հազար դրամ (2009թ.՝ 5,362,005 հազար դրամ): Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 1,192,401 հատ սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 5,000 դրամ անվանական արժեքներով:

2010թ. Բանկը ավելացրել է բաժնետիրական կապիտալը 600,000 հազար դրամ գումարով: Բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվել է 420,000 հազ. դրամ հավելավճարով:

Բանկի բաժնետիրական կապիտալի ավելացումը իրականացվել է բաժնետերերի կողմից ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժին և բաշխել կապիտալը ՀՀ դրամով:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնենասր վճարված կապիտալում	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնենասր վճարված կապիտալում
«Ֆլեշ» ՍՊԸ	4,422,680	74.2 %	3,973,130	74.1 %
Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	1,490,505	25%	1,340,505	25%
Այլ բաժնետերեր	48,820	0.8%	48,370	0.9%
	5,962,005	100%	5,362,005	100%

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի բաժնետերերը իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և մեկ ձայնի իրավունք Բանկի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բաշխման ենթակա Բանկի պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը

փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Բանկի կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված բաժնետիրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

27 Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Շատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Գեկավարությունը համոզված է, որ Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի նկատմամբ չի եղել որևէ դատական հայց: Հետևաբար Բանկի կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ, երաշխիքներ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր գործունեության ընթացքում Բանկը տրամադրում է իր հաճախորդներին հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքներ: Նշված ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն վարկային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, չեն արտացոլվում հաշվեկշռում:

Գեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Չօգտագործված վարկային գծեր	2,736,151	1,918,108
Ակրեդիտիվներ	9,508	8,811
Տրամադրված երաշխիքներ	1,616,099	591,071
Ընդամենը վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	4,361,758	2,517,990

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով – բանկը որպես վարձակալող

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կնքում է առևտրային վարձակալության պայմանագրեր շենք և տարածքներ վարձակալելու նպատակով:

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա ընդհանուր նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է.

Յազար 33 դրամ	2010	2009
Մինչև 1 տարի	161,437	110,033
1-5 տարի	489,070	368,283
5 տարուց ավելի	16,000	-
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	666,507	478,316

Կապիտալ բնույթի պարտավորություններ

31 դեկտեմբեր 2010թ. դրությամբ Բանկը չունի կապիտալ բնույթի պարտավորություններ (2009թ.՝ 69,125 հազ. դրամ):

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում, և այլ երկրներին հատուկ բազմաթիվ ապահովագրության ձևաչափեր հիմնականում դեռևս կիրառելի չեն: 2010-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկին սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերը և փոխադրամիջոցները ապահովագրված են:

Այնուամենայնիվ, քանի դեռ Բանկը չի նախատեսել ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Սկսած 2005թ. Բանկը հանդիսանում է ավանդների պարտադիր ապահովագրական համակարգի անդամ: Նշված համակարգը գործում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների և կանոնակարգվում է Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին օրենքով: Ապահովագրությունը մարում է Բանկի պարտավորությունները ֆիզիկական անձանց ավանդների գծով 4,000 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (մինչև 2,000 հազար դրամ արտարժույթով ավանդների դեպքում) Բանկի սնանկացման և բանկային արտոնագրի հետ կանչման դեպքում:

28 Գործարքներ փոխկապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՍՄ 24 «Փոխկապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Բանկի վերջնական վերահսկող է համարվում ՀՀ գործարար Բարսեղ Բեգլարյանը, ով հանդիսանում է Բանկի բաժնետեր «Ֆլեշ» ՍՊԸ-ի սեփականատերը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլն: Նշված գործարքները իրականացվել են՝ շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և տարվա եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Բաժնետերեր	Դեկավար անձնակազմը	Բաժնետերեր	Դեկավար անձնակազմը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Վարկի մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ, համախառն	13,285	87,937	15,166	161,103
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	1,262	163,760	1,779	189,377
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(4,981)	(160,116)	(3,660)	(262,543)
Վարկի մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ, համախառն	9,566	91,581	13,285	87,937
Արժեզրկումից պահուստ	(96)	(1,063)	(133)	(880)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	9,470	90,518	13,152	87,057
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	1,259	13,036	1,685	18,275
Վարկային կորուստների գծով ծախս/(հակադարձում)	(37)	183	(19)	(760)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ 1 հունվարի դրությամբ	3,879,267	1,672,588	3,871,233	159,183
Տարվա ընթացքում մուտքեր	89,751,146	11,511,508	80,833,329	4,448,011
Տարվա ընթացքում ելքեր	(91,887,747)	(10,414,006)	(80,825,295)	(2,934,606)
Ավանդներ 31 դեկտեմբերի դրությամբ	1,742,666	2,770,090	3,879,267	1,672,588
Տոկոսային ծախսեր ավանդների գծով	132,837	128,324	102,597	19,042
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	-	-	95,198	14,138
Տարվա ընթացքում գնված	-	-	-	-
Տարվա ընթացքում մարված	-	-	(95,198)	(14,138)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	-	-	-	-
Տոկոսային ծախսեր արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Մնացորդը 1 հունվարի դրությամբ	1,910,989	-	1,442,457	-
Տարվա ընթացքում մուտքեր	2,119,686	-	954,592	-
Տարվա ընթացքում ելքեր	(1,182,159)	-	(486,060)	-
Մնացորդը դեկտեմբերի 31 դրությամբ	2,848,516	-	1,910,989	-
Տոկոսային ծախսեր	96,728	-	121,978	-
Տրամադրված երաշխիքներ				
	413,042	-	40,000	-
Այլ ծախսեր				
Գործուղման ծախսեր	-	15,725	-	17,042
Գործառնական վարձակալություն	-	27,041	-	24,442

Դեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ վճարումներ	128,770	115,828
Հատկացումներ կենսաթոշակային հիմնադրամին	5,578	7,814
Ընդամենը դեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	134,348	123,642

Բանկի հետ կապված անձանց տարվա ընթացքում տրամադրված վարկերը վճարման են ենթակա 2011թ-ից մինչև 2020թ. ընկած ժամանակահատվածում ընթացքում և դրանց միջին տոկոսադրույքը կազմում է 13% (2009թ.՝ 12%):

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները, որոնք հաշվեկշռում արտացոլված չեն իրենց իրական արժեքով, համապատասխան մնացորդային արժեքների հետ միասին ներկայացված են ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2010		2009	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	19,974,958	19,974,958	16,268,959	16,268,959
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,315,512	10,315,512	4,721,252	4,721,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ Այլ ակտիվներ	25,264,384	25,264,384	16,096,190	16,096,190
	196,714	196,714	87,596	87,596
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,520,685	7,520,685	9,412,771	9,412,771
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	44,403,852	44,403,852	25,725,656	25,725,656
Թողարկված արժեթղթեր	250,274	250,274	250,205	250,205

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղչվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Փոփոխվող դրույքաչափերով գործիքների իրական արժեքը հավասար է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվելիք տոկոսադրույքերը կախված են վարկառուի վարկային ռիսկից և տատանվում են 10% մինչև 26% տարեկան և հիմնականում համընկնում են ընթացիկ տոկոսադրույքներին:

Այլ փոխառություններ

Ակտիվ գնանշվող շուկա չունեցող ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով ավանդների և այլ փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղչվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով: Ֆիքսված տոկոսադրույքներով ավանդների և փոխառությունների տոկոսադրույքները հիմնականում համընկնում են ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքներին:

29.1 Իրական արժեքի հիերարխիա

Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

Մակարդակ 1 - նույն ակտիվների և պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):

Մակարդակ 2- Մակարդակ 1-ում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի և պարտավորության համար դիտարկելի են ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) և թե՛ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող):

Մակարդակ 3 - ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար ՀՀ դրամ				2010
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր	-	5,062,637	-	5,062,637

Հազար ՀՀ դրամ				2009
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Չգնանշվող պարտքային արժեթղթեր	-	2,890,992	-	2,890,992

Իրական արժեքի չափման մեթոդները և գնահատման մեխանիզմը չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ:

Չգնանշվող բաժնեմասային ներդրումներ

Բանկի ներդրումների իրական արժեքը չգնանշվող բաժնեմասային արժեթղթերում չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել և հետևաբար դուրս է մնում այս բացահայտումից: Սեփական կապիտալի այս ներդրումների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես Ծան. 18-ը:

30 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների: Բանկի չզեղչված պայմանագրային պարտավորությունների մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 31.3-ում:

Հազար ՀՀ դրամ

2010

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրազուժար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրազուժար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	19,871,069	-	-	19,871,069	-	103,889	103,889	19,974,958
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,210,833	673,578	-	9,884,411	382,220	48,881	431,101	10,315,512
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	1,346,650	3,301,984	6,180,223	10,828,857	10,195,190	4,240,337	14,435,527	25,264,384
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	508,011	813,737	673,166	1,994,914	2,869,184	217,949	3,087,133	5,082,047
Այլ ակտիվներ	196,714	-	-	196,714	-	-	-	196,714
	31,133,277	4,789,299	6,853,389	42,775,965	13,446,594	4,611,056	18,057,650	60,833,615
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	484,010	150,936	1,938,980	2,573,926	3,491,126	1,455,633	4,946,759	7,520,685
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,488,766	2,807,299	5,322,557	34,618,622	9,785,057	173	9,785,230	44,403,852
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	274	250,000	250,274	-	-	-	250,274
	26,972,776	2,958,509	7,511,537	37,442,822	13,276,183	1,455,806	14,731,989	52,174,811
	4,160,501	1,830,790	(658,148)	5,333,143	170,411	3,155,250	3,325,661	8,658,804
Զուտ Դիրք								
Կուտակված ճեղքվածք	4,160,501	5,991,291	5,333,143		5,503,554	8,658,804		

Հազար ՀՀ դրամ

2009

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	Մինչև 12 ամիս, ենթահանրազուժար	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	12 ամսից ավելի, ենթահանրազուժար	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	15,796,644	-	-	15,796,644	-	472,315	472,315	16,268,959
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,541,258	114,356	5,300	4,660,914	60,338	-	60,338	4,721,252
Վարկեր և փոխատվություններ հաճախորդներին	751,559	1,631,934	4,225,640	6,609,133	8,536,133	950,924	9,487,057	16,096,190
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	-	2,051,770	316,103	2,367,873	2,324,178	231,130	2,555,308	4,923,181
Այլ ակտիվներ	87,596	-	-	87,596	-	-	-	87,596
	21,177,057	3,798,060	4,547,043	29,522,160	10,920,649	1,654,369	12,575,018	42,097,178
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,933,530	181,172	695,410	6,810,112	2,392,868	209,791	2,602,659	9,412,771
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	15,398,896	514,619	3,982,942	19,896,457	5,829,199	-	5,829,199	25,725,656
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	250,205	-	250,205	250,205
	21,332,426	695,791	4,678,352	26,706,569	8,472,272	209,791	8,682,063	35,388,632
	(155,369)	3,102,269	(131,309)	2,815,591	2,448,377	1,444,578	3,892,955	6,708,546
Զուտ Դիրք								
Կուտակված ճեղքվածք	(155,369)	2,946,900	2,815,591		5,263,968	6,708,546		

31 Ռիսկի կառավարում

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանությունն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Բանկի ռիսկի կառավարման քաղաքականության նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավագույն փորձին հետևելու համար:

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից ըստ Բանկի Խորհրդի հաստատած քաղաքականության: Ռիսկերի կառավարման բաժինը ախտորոշում, գնահատում և հեջավորում է ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Որպես ապահովում ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և այլ գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և այլ գնային ռիսկերը:

31.1 Վարկային ռիսկ

Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի՝ կապված վարկառուի կողմից պարտավորության չկատարելու հետ, որը Բանկին կորուստներ կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխատվությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի Խորհրդին և վարչությանը:

31.1.1 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը՝ առանց երաշխիքի կամ այլ վարկային ապահովման

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է 2010 և 2009 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկի ենթարկվելու վատագույն տարբերակը՝ առանց ապահովվածությունը հաշվի առնելու: Հաշվեկշռային ակտիվների համար վարկային ռիսկերը հիմնված են հաշվեկշռային զուտ արժեքների վրա:

Հազար ՀՀ դրամ	Ծանոթ.	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափի 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Համախառն առավելագույն ռիսկի չափի 2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15	16,561,726	14,458,450
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16	10,315,512	4,721,252
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	25,264,384	16,096,190
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	18	5,082,047	4,923,181
Այլ ակտիվներ	21	196,714	87,596
Ընդամենը		57,420,383	40,286,669
Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ	27	4,361,758	2,510,990
Ընդամենը վարկային ռիսկ		61,782,141	42,797,659

Երբ ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով, վերևում ներկայացված գումարները ցույց են տալիս ընթացիկ ռիսկը, բայց ոչ առավելագույնը, որը կարող է առաջանալ ապագայում իրական արժեքների փոփոխություններից:

31.1.2 Վարկային ռիսկի առավելագույն չափի կենտրոնացումներ

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ աշխարհագրական սեգմենտների:

Հազար ՀՀ դրամ				
	ՀՀ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ	Ընդամենը
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,561,726	-	-	16,561,726
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,042,474	206,199	66,839	10,315,512
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	25,093,376	37,020	133,988	25,264,384
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,080,705	1,342	-	5,082,047
Այլ ակտիվներ	72,772	123,942	-	196,714
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	56,851,053	368,503	200,827	57,420,383
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	39,782,502	469,220	34,947	40,286,669

Ակտիվները դասակարգվում են, հիմք ընդունելով այն երկիրը, որտեղ գործընկեր կողմը գրանցված է:

Արդյունաբերության ճյուղեր

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի՝ վարկային ռիսկերի կենտրոնացումները հաշվեկշռային արժեքներով՝ դասակարգված ըստ արդյունաբերության ճյուղերի.

Հազար ՀՀ դրամ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Արդյունաբերություն	Գյուղատնտեսություն	Շինարարություն	Առևտուր	Ծառայություններ	Սպառողական ոլորտ	Հիփոթեք	Այլ	Ընդամենը
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,561,726	-	-	-	-	-	-	-	-	16,561,726
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	10,315,512	-	-	-	-	-	-	-	-	10,315,512
Հաճախորդների և տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	2,031,287	56,790	1,159,251	9,741,696	2,742,016	5,581,300	2,079,982	1,872,062	25,264,384
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,082,047	-	-	-	-	-	-	-	-	5,082,047
Այլ ակտիվներ	196,714	-	-	-	-	-	-	-	-	196,714
2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	32,155,999	2,031,287	56,790	1,159,251	9,741,696	2,742,016	5,581,300	2,079,982	1,872,062	57,420,383
2009թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	24,095,728	1,656,764	76,795	712,742	4,852,970	2,144,418	2,807,940	1,718,236	2,221,076	40,286,669

31.1.3 Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքների, արդյունաբերության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

Մեկ վարկառուի գծով վարկային ռիսկի չափը, ներառյալ բանկերը և ֆինանսական կազմակերպությունները, ավելի սահմանափակված է Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ սահմանաչափերով հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչպես նաև օրական սահմանաչափերով կապված առևտրային գործարքների հետ, ինչպիսիք են արտարժութային ֆորվարդի պայմանագրերը: Ընթացիկ ռիսկերի ենթարկվելու սահմանաչափերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Վարկային ռիսկը նաև կառավարվում է վարկառուների և պոտենցիալ վարկառուների՝ մայր գումարի և տոկոսների վճարման կարողությունը պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով:

Ստորև ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի

գապման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը
- Ոսկյա իրեր

Կորպորատիվ կազմակերպությունների երկարաժամկետ ֆինանսավորումը և վարկավորումը հիմնականում ապահովվում են, ֆիզիկական անձանց գծով վերաձևակերպվող վարկային գծերը հիմնականում չեն ապահովվում: Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխատվություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը հիմնականում չեն ապահովվում:

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Անշարժ գույք	18,532,075	11,055,584
Շարժական գույք	813,810	1,059,243
Շրջանառու միջոցներ	821,760	242,569
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	585,907	1,005,831
Թանկարժեք գարդեր, ոսկու ջարդոն	3,113,784	1,390,539
Դրամական հոսքեր	1,398,985	481,080
Դրամական միջոցներ	264,905	186,019
Այլ	24,985	861,679
Ընդամենը վարկեր և փոխատվություններ (համախառն)	25,556,211	16,282,544

Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ քանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

Սակայն հնարավոր վնասի իրական գումարն ավելի փոքր է, քան չօգտագործված վարկային գծերի ընդհանուր գումարը, քանի որ վարկային պարտավորությունները

տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

31.1.4 Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխատվության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Չարժեզրկված վարկեր և փոխատվություններ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է չարժեզրկված վարկերի որակը՝ հիմնված կորուստների պատմության վրա:

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Ծառայություններ	0,02%	-
Սպառողական	0,13%	0.1%
Այլ	0,15%	-

Վարկային ռիսկ պարունակող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 2010 և 2009թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը կորուստներ չի ունեցել:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկեր

Ժամկետանց են համարվում այն վարկերը և փոխատվությունները, որոնց գծով առկա են մի քանի օրյա չվճարումներ: Ժամկետանց վարկերի հիմնական մասն արժեզրկված չեն:

Ժամկետանց, բայց չարժեզրկված վարկերի ժամկետանց օրերի վերլուծությունն ըստ դասերի ներկայացվում է հետևյալ աղյուսակում.

Հազար ՀՀ դրամ					2010
	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Առևտուր	-	2,463	-	1,411	3,874
Սպառողական	1,646	77	814	1,185	3,722
Այլ	195	478	625	1,395	2,693
Ընդամենը	1,841	3,018	1,439	3,991	10,289
					2009
Հազար ՀՀ դրամ	Մինչև 30 օր	31 –ից 60 օր	61 –ից 90 օր	91 օրից ավել	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ					
Առևտուր	1,097	138	-	7,089	8,324
Ծառայություններ	102	-	-	2,076	2,178
Սպառողական	2,853	2,132	-	5,200	10,185
Հիփոթեքային	121	-	-	6,358	6,479
Այլ	1,828	-	-	1,270	3,098
Ընդամենը	6,001	2,270	-	21,993	30,264

2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ժամկետանց վարկերի գծով գրավների իրական արժեքը կազմում է 22,730 հազար դրամ (2009թ.՝ 94,921 հազար դրամ): Գրավները բաղկացած են անշարժ գույքից և շարժական գույքից:

Անհատապես արժեզրկվող վարկեր և փոխատվություններ

Մինչև գրավներից առաջացող դրամական հոսքերը հաշվի առնելը հաճախորդներին տրամադրված անհատապես արժեզրկված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են 46,025 հազար դրամ (2009թ.՝ 14,262 հազար դրամ), տես ծանոթագրություն 17: 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի անհատապես արժեզրկված վարկերի գրավների իրական արժեքը կազմում է 85,200 հազար դրամ (2009թ.՝ 12,240 հազար դրամ): Գրավները բաղկացած են անշարժ գույքից և շարժական գույքից:

31.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

31.2. 1 Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազմավարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս Բանկի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքներում ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունն է մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա՝ 31.12.10թ. դրությամբ հաշվեկշռում հաշվառվող տատանվող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով՝ ներառյալ հեջավորման գործիքների ազդեցությունը: Կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է վերագնահատելով վաճառքի համար մատչելի հաստատուն տոկոսադրույքով ակտիվները, ներառյալ հեջերի և որպես դրամական հոսքերի հեջ բնորոշված սվոփերի ազդեցությունները, 31.12.10թ. դրությամբ՝ հիմք ընդունելով տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունները:

Կապիտալի զգայունությունը վերլուծվում է ըստ ակտիվի կամ սվոփի իրացման ժամկետների: Կապտիալ ընդհանուր զգայունությունը հիմնված է այն ենթադրության վրա, որ եկամտաբերության կորում կան զուգահեռ փոփոխություններ, մինչդեռ ըստ ժամկետների վերլուծությունը ցույց է տալիս զգայունությունը ոչ զուգահեռ փոփոխությունների նկատմամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2010

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն				
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+3	-	(8,317)	(3,477)	(187,977)	(4,950)	(204,721)
ԱՄՆ դոլար	+2	(69,963)	-	-	-	-	-
ՀՀ դրամ	(3)	-	8,493	3,613	210,103	6,890	229,099
ԱՄՆ դոլար	(2)	69,963	-	-	-	-	-

Հազար ՀՀ դրամ

2009

Արտարժույթ	Փոփոխություններ հիմնական տոկոսադրույքներում	Զուտ տոկոսային եկամտի զգայունություն	Կապիտալի զգայունություն				
			Մինչև 6 ամիս	6 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
ՀՀ դրամ	+3	-	(497)	(3,549)	(125,708)	(26,177)	(155,871)
ԱՄՆ դոլար	+2	(22,943)	-	-	-	-	-
ՀՀ դրամ	(3)	-	511	3,662	139,763	32,386	176,322
ԱՄՆ դոլար	(2)	22,943	-	-	-	-	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների արժեքը կտատանվի արտարժույթի փոխարժեքներում փոփոխությունների հետևանքով: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս այն արտարժույթները, որոնք կարող են ազդել 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների և դրանց կանխատեսված դրամական հոսքերի վրա: Վերլուծությունը հաշվարկում է արտարժույթի ՀՀ դրամի նկատմամբ հնարավոր տատանումների ազդեցությունը, այլ փոփոխականները հաստատուն մնալու պայմանով, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության վրա (կապված արտարժույթի նկատմամբ զգայուն ոչ առևտրային դրամային ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխմամբ):

Արտարժույթ	2010		2009	
	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը
ԱՄՆ դոլար	+20	(11,477)	+20	(74,965)
Եվրո	+20	(7,239)	+20	(5,353)

Բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ունի հետևյալ տեսքը.

	Ազատ փոխարկելի արժույթ		Ոչ փոխարկելի արժույթ	
	ՀՀ դրամ			Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	16,292,257	3,625,020	57,681	19,974,958
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,485,772	2,813,391	16,349	10,315,512
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13,729,260	11,412,438	122,686	25,264,384
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	5,082,047	-	-	5,082,047
Այլ ակտիվներ	60,131	73,854	62,729	196,714
	42,649,467	17,924,703	259,445	60,833,615

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,739,990	4,778,826	1,869	7,520,685
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	30,847,718	13,417,622	138,512	44,403,852
Թողարկված արժեթղթեր	250,274	-	-	250,274
	33,837,982	18,196,448	140,381	52,174,811

	8,811,485	(271,745)	119,064	8,658,804
--	------------------	------------------	----------------	------------------

Ձուտ դիրք 2010 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2010 թ. դեկտեմբերի 31-ին	1,669,987	2,691,771	-	4,361,758
--	-----------	-----------	---	-----------

Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	25,083,285	16,956,032	57,861	42,097,178
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	18,595,012	16,777,201	16,419	35,388,632
Ձուտ դիրք 2009 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	6,488,273	178,831	41,442	6,708,546

Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ 2009 թ. դեկտեմբերի 31-ին	953,469	1,564,521	-	2,517,990
--	---------	-----------	---	-----------

Ազատ փոխարկելի արտարժույթը հիմնականում ներկայացնում է ԱՄՆ դոլարը, բայց ներառում է նաև ՏՀԶԿ-ի երկրների արժույթները: Ոչ փոխարկելի գումարները վերաբերվում են ԱՊՀ երկրների արժույթներին, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետությանը:

31.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի գսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի սպասվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բանկն ունի նաև ապահով վարկային գծեր, որ նա կարող է օգտագործել իրացվելիության կարիքները բավարարելու համար: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 8%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստավորման գումար (տես ծանոթագրություն 15-ը): Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ստորև ներկայացվում է 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ հաշվեկշռի ամսաթվից մինչև պայմանագրերում նշված մարմանը մնացած ժամկետների համաձայն: Տես ծանոթագրություն 30-ը այս պարտավորությունների մարման սպասվելիք ժամկետների համար: Ցպահանջ վճարումները դասակարգված են այն ենթադրությամբ, որ վճարումը կպահանջվի անմիջապես: Սակայն Բանկի ղեկավարությունը կարծում է, որ շատ հաճախորդներ անմիջապես վճարում չեն պահանջի, և աղյուսակը չի արտացոլում սպասվող դրամական հոսքերը Բանկի կողմից ավանդների պահպանման պատմությամբ:

Հազար ՀՀ դրամ

2010

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	794,030	540,631	2,523,710	4,639,004	1,795,876	10,293,251
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	26,755,499	3,048,301	6,142,044	10,629,959	173	46,575,976
Թողարկված արժեթղթեր	-	6,771	256,301	-	-	263,072
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	27,549,529	3,595,703	8,922,055	15,268,963	1,796,049	57,132,299
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	2,793,330	350,467	1,159,146	58,815	-	4,361,758

Հազար ՀՀ դրամ

2009

	Ցպահանջ կամ մեկ ամսից քիչ	1 - 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,939,047	198,645	826,372	2,707,824	267,175	9,939,063
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	15,414,785	644,212	4,384,170	5,927,483	-	26,370,650
Թողարկված արժեթղթեր	-	6,250	18,903	281,300	-	306,453
Ընդամենը չզեղչված ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	21,353,832	849,107	5,229,445	8,916,607	267,175	36,616,166
Վարկային ռիսկ պարունակող պարտավորություններ	193,396	54,558	653,526	1,616,510	-	2,517,990

32 Կապիտալի համարժեքություն

Բանկը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք բանկային գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Բանկի կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով Բանկային Վերահսկողություն Բազելյան Հանձնաժողովի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է հաստատված պահանջներին, և որ Բանկը պահպանում է ամուր վարկային վարկանիշ և առողջ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր

գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվում է 12%:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է բաժնետիրական կապիտալը, էմիսիոն եկամուտը, չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը, գլխավոր պահուստը: Կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչ է լրացուցիչ կապիտալը, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները:

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ըստ ռիսկերի կշիռների՝ դասակարգված համաձայն վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի գնահատման:

2010 և 2009թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի, ռիսկով կշռված ակտիվների և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի չափերը՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, ներկայացված է ստորև.

Հազար ՀՀ դրամ	2010	2009
Հիմնական կապիտալ	9,987,499	7,753,837
Լրացուցիչ կապիտալ	883,913	36,270
Ընդամենը՝ ընդհանուր կապիտալ	10,871,412	7,790,107
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	39,233,644	24,632,630
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	27.7	31.6

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

2009թ. հունվարի 1-ից ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվել է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

33 Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտներ

Բանկի գործունեությունը կազմակերպվում է երեք հիմնական գործառնական սեզմենտներով: Այս գործառնական սեզմենտները համակարգվում են, և դրանց արդյունքների հիման վրա կայացվում են ռազմավարական որոշումներ:

Ֆիզիկական անձանց մատուցվող ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեզմենտը ներառում է հաճախորդներին ընթացիկ հաշիվների բացման և վարման, ավանդների ներգրավման գծով բանկային ծառայությունների մատուցումը, դեպո հաշիվների վարումը, բանկային քարտերի սպասարկումը, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրումը:

Կազմակերպություններին մատուցվող ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեգմենտը ներառում է կազմակերպությունների հաշվարկային և ընթացիկ հաշիվների սպասարկումը, ավանդների ընդունումը, վարկերի և այլ ֆինանսավորման տեսակների տրամադրումը, արտարժույթով գործառնությունները և ածանցյալ գործիքների հետ գործարքները:

Բանկային ներդրումային ծառայություններ – տվյալ բիզնես-սեգմենտը ներառում է ֆինանսական ակտիվների հետ գործողությունները, համակարգված ֆինանսավորման տրամադրումը, վարձակալությունը, կազմակերպությունների միաձուլման և դադարեցման հարցերով խորհրդատվությունների տրամադրումը:

Բիզնես-սեգմենտների միջև գործողություններ կատարվում են առևտրային պայմաններով: Տեղի է ունենում բիզնես-սեգմենտների միջև ֆինանսական ռեսուրսների վերաբաշխում, ինչի արդյունքում գործառնական եկամուտներում արտացոլվում է ֆինանսական ռեսուրսների վերաբաշխման արժեքը: Վերոնշյալ ռեսուրսների գծով տոկոսադրույքը հաշվարկվում է Բանկի կապիտալի արժեքի հիման վրա: Բիզնես-սեգմենտների միջև առկա չեն եկամուտի և ծախսերի այլ էական հոդվածներ: Սեգմենտների ակտիվները և պարտավորությունները ներառում են գործառնական ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք կազմում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծ մասը, բացառությամբ այնպիսի հոդվածների, ինչպիսիք են՝ հարկումը և այլ փոխառու միջոցները: Ներքին ծախսերը և ճշգրտումները՝ վերաբաշխված ֆինանսական ռեսուրսների արժեքի հաշվարկով, հաշվի են առնվել յուրաքանչյուր բիզնես-սեգմենտի ֆինանսական արդյունքի որոշման ժամանակ: Արտաքին հաճախորդների հետ գործարքներից եկամուտները բաշխվում են ըստ գործունեության ոլորտների՝ եկամուտների բաժանման վերաբերյալ համաձայնություններին համապատասխան բավարար հիմքերի առկայության դեպքում:

Ստորև ներկայացված է վերոնշյալ բիզնես-սեգմենտների գծով սեգմենտային տեղեկատվությունը՝

ՀՀ հազ. դրամ

2010

	Ֆիզիկական անձանց մատուցված ծառայություններ	Կազմակերպություններին մատուցված ծառայություններ	Բանկային ներդրումային ծառայություններ	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ	3,012	13,050	204,931	220,993
Այլ սեգմենտներից եկամուտներ	2,187,593	2,035,065	1,452,235	5,674,893
Ընդամենը սեգմենտային եկամուտներ	2,190,605	2,048,115	1,657,166	5,895,886
Սեգմենտային ծախսեր	(627,334)	(972,295)	(740,552)	(2,340,181)
Գործառնական շահույթ	1,563,271	1,075,820	916,614	3,555,705
Արժեզրկման ծախս, որը ներառվել է ֆինանսական արդյունքներում	(16,082)	(103,428)	(226)	(119,736)
Սեգմենտային շահույթ մինչև հարկում	1,547,189	972,392	916,388	3,435,969
Շահութահարկի գծով ծախս	(309,438)	(194,478)	(183,278)	(687,194)
Սեգմենտային զուտ շահույթ	1,237,751	777,914	733,110	2,748,775
Սեգմենտային ակտիվներ	8,051,420	17,243,385	32,148,386	57,443,191
Սեգմենտային պարտավորություններ	12,821,753	31,832,373	7,520,685	52,174,811

ՀՀ հազ. դրամ

2009

	Ֆիզիկական անձանց մատուցված ծառայություններ	Կազմակերպու-թյուններին մատուցված ծառայություններ	Բանկային ներդրումային ծառայություններ	Ընդամենը
Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ	325,004	6,967	199,054	531,025
Այլ սեզմենտներից եկամուտներ	1,299,954	685,407	2,101,777	4,087,138
Ընդամենը սեզմենտային եկամուտներ	1,624,958	692,374	2,300,831	4,618,163
Սեզմանտային ծախսեր	(399,787)	(469,970)	(1,771,527)	(2,641,284)
Գործառնական շահույթ	1,225,171	222,404	529,304	1,976,879
Արժեզրկման ծախս, որը ներառվել է ֆինանսական արդյունքներում	(21,536)	(36,359)	(168)	(58,063)
Սեզմենտային շահույթ մինչև հարկում	1,203,635	186,045	529,136	1,918,816
Շահութահարկի գծով ծախս	(240,727)	(37,209)	(105,827)	(383,763)
Սեզմենտային զուտ շահույթ	962,908	148,836	423,309	1,535,053
Սեզմենտային ակտիվներ	5,442,288	10,653,902	24,189,603	40,285,793
Սեզմենտային պարտավորություններ	8,015,134	17,960,727	9,412,771	35,388,632

Գործառնական սեզմենտների եկամուտների, շահույթի կամ վնասի, ակտիվների և պարտավորությունների համադրումներ

ՀՀ հազ. դրամ	2010	2009
Եկամուտներ		
Ընդամենը սեզմենտային եկամուտներ	5,895,886	4,618,163
Այլ չտեղակայացված եկամուտներ (Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից օգուտ)	12,770,747	10,433,647
Ընդամենը Բանկի եկամուտներ	18,666,633	15,051,810
Շահույթ		
Ընդամենը սեզմենտային շահույթ մինչև հարկում	3,435,969	1,918,816
Չտեղակայված այլ եկամուտ (Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից օգուտ)	12,770,747	10,433,647
Չտեղակայված այլ ծախսեր, այդ թվում Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթային փոխարկումներից վնաս	(14,607,101) (12,762,403)	(11,887,900) (10,479,374)
Բանկի շահույթը մինչև հարկում	1,599,615	464,563
Ակտիվներ		
Ընդամենը սեզմենտային ակտիվներ	57,443,191	40,285,793
Հիմնական միջոցներ	1,709,084	1,153,515
Ոչ նյութական ակտիվներ	154,504	46,407
Այլ չտեղակայված ակտիվներ	3,641,767	1,980,294
Ընդամենը Բանկի ակտիվներ	62,948,546	43,466,009
Պարտավորություններ		
Ընդամենը սեզմենտային պարտավորություններ	52,174,811	35,388,632
Այլ չտեղակայված պարտավորություններ	513,175	128,391
Ընդամենը Բանկի պարտավորություններ	52,687,986	35,517,023

Եկամուտների վերլուծություն

Բանկի եկամուտների վերլուծությունը կարելի է տեսնել Ծան. 6 և 7-ում:

Աշխարհագրական սեգմենտներ

Ստորև ներկայացված է բանկի՝ հիմնական աշխարհագրական սեգմենտների գծով սեգմենտային տեղեկատվությունը՝

ՀՀ հազ. դրամ

	2010			
	Հայաստան	Այլ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Բանկի եկամուտներ	18,276,935	265,082	124,616	18,666,633
Ակտիվներ	62,418,235	292,948	237,363	62,948,546
Պարտավորություններ	48,278,097	282,814	4,118,075	52,687,986

ՀՀ հազ. դրամ

	2009			
	Հայաստան	Այլ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Բանկի եկամուտներ	14,520,785	377,162	153,863	15,051,810
Ակտիվներ	42,961,802	50,872	453,335	43,466,009
Պարտավորություններ	32,802,654	338,639	2,375,730	35,517,023

Եկամուտ, ակտիվները, պարտավորությունները հիմնականում բաշխված են ելնելով գործընկերների գրանցման վայրից: Նյութական ակտիվները (կանխիկ դրամական միջոցներ, շենքեր և սարքավորումներ) բաշխվում են համաձայն փաստացի գտնվելու վայրի:

